

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ การจัดวาง โครงสร้าง และการใช้สีของลวดลายผ้าทอล้านนาประเภทผ้าทอตีนจก กลุ่มผ้าทอหาดเลี้ยว อ.ศรีสัชนาลัย จ.สุโขทัย เพื่อนำเอกลักษณ์ของผ้าทอล้านนา กลุ่มผ้าทอหาดเลี้ยว มาประยุกต์เป็นต้นแบบลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย และเพื่อสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายของผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัยให้เหมาะสมกับรสนิยมของผู้บริโภคและบริบทของสังคมในปัจจุบัน

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคณะผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งกลุ่มดังนี้ ในขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความเป็นเอกลักษณ์ คือ ผู้ผลิตผู้ประกอบการ และผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าทอตีนจก บ้านหาดเลี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 5 ราย ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการประเมินคัดเลือกลวดลาย เพื่อจัดทำต้นแบบลวดลาย คือกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าทอตีนจก จำนวน 5 ราย กลุ่มผู้ผลิตผ้าทอตีนจก จำนวน 5 ราย และกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าทอตีนจก จำนวน 50 ราย และการคัดเลือกขั้นสุดท้าย เพื่อจัดทำต้นแบบ 5 ลาย โดยกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าไททั่วไป จำนวน 50 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ ซึ่งแบ่งเป็น 5 ฉบับ โดย ฉบับที่ 1 ใช้ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ แบบสัมภาษณ์ มี 3 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ตอนที่ 2 ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ที่มาของรูปแบบลวดลาย โครงสร้าง การจัดวางลวดลาย ลายประกอบ การใช้สี ลายผ้าตีนจกที่เป็นที่นิยม และราคา ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดด้านข้อเสนอแนะ ฉบับที่ 2-4 ใช้ในขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มลวดลายเพื่อเลือกเป็นกลุ่มต้นแบบ เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกกลุ่มลวดลาย สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าทอตีนจก กลุ่มผู้ผลิตผ้าทอตีนจก และกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าทอตีนจก ฉบับที่ 5 ในขั้นตอนสุดท้ายเพื่อประเมินคัดเลือกลวดลายเพื่อจัดทำเป็นลวดลายต้นแบบ โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ผู้บริโภคผ้าไททั่วไป

การวิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ค่าสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา โดยเน้นการตีความของข้อมูล

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษา สรุปผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 เพื่อบ่งชี้ความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายผ้าทอตีนจก บ้านหาดเลี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอตีนจก มี 9 ลาย คือ ลายสี่ขอ ลายแปดขอ ลายสิบสองหน่วยตัด ลายมนสิบหก ลายเครือน้อย ลายเครือใหญ่ ลายเครือกลาง ลายสองท้อง และลายน้ำอ่าง ที่มาของรูปแบบลายผ้าทอตีนจก ส่วนใหญ่มาจากธรรมชาติ เช่น รูปสัตว์ ดอกไม้ และลายเรขาคณิต โครงสร้างการจัดวางลวดลาย ของผ้าทอตีนจก นิยมจัดวางลวดลายหลักในแบบสมมาตร และวางในแบบลายซ้ำเป็นจังหวะต่อเนื่อง ลายประกอบนิยมจัดวางแบบแนวนอน สีส่วนใหญ่ที่ใช้คือสีตัดกันวรรณะร้อน สีที่เป็นเอกลักษณ์ที่นิยมคือ ลายสีเหลืองเขียว บนพื้นแดง ลายผ้าตีนจกที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือ ลายมนสิบหก ลายสิบสองหน่วยตัด และลายเครือใหญ่ ราคาที่ถูกค้าพึงพอใจที่จะซื้อส่วนใหญ่ราคาไม่เกิน 1,000 บาท รองลงมาคือไม่เกิน 2,000 บาท

2. ผลการศึกษาการในขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มลวดลาย เพื่อคัดเลือกมาเป็นต้นแบบ พบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลวดลายในกลุ่มที่ 2 มากที่สุด โดยคัดเลือกในเรื่องของความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายเป็นอันดับแรก ในส่วนของความน่าสนใจ และรูปแบบลวดลายความงามทางศิลปะ เป็นอันดับรองลงมา กลุ่มผู้ผลิตผ้าทอตีนจกคัดเลือกลวดลายในกลุ่มที่ 1 มากที่สุด โดยคัดเลือกในเรื่องของความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายเป็นอันดับแรก ในส่วนของความน่าสนใจ และรูปแบบลวดลายความงามทางศิลปะ เป็นอันดับรองลงมา ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่แตกต่างจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ส่วนกลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าทอตีนจก คัดเลือกลวดลายในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มากที่สุดเท่ากัน หากพิจารณาในรายละเอียดองค์ประกอบของลวดลายแล้ว พบว่า ในลวดลายกลุ่มที่ 2 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความนิยมมากกว่าลวดลายกลุ่มที่ 1 โดยองค์ประกอบที่กลุ่มตัวอย่างพิจารณาคือ ความเป็นเอกลักษณ์ของลวดลายเป็นหลัก ความน่าสนใจ และ รูปแบบลวดลายมีความงามทางศิลปะรองลงมาตามลำดับ

จากขั้นตอนของการคัดเลือกกลุ่มลวดลายเพื่อเลือกมาเป็นกลุ่มต้นแบบนั้น ลวดลายกลุ่มที่ 2 จะได้รับการคัดเลือกมากที่สุด ผู้วิจัยนำลวดลายกลุ่มที่ 2 มาให้กลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าไททั่วไปคัดเลือกเพื่อมาจัดทำเป็นลวดลายต้นแบบ จำนวน 5 ลาย ซึ่งลายที่ได้รับการคัดเลือกมากที่สุดตามลำดับคือ ลายที่ 2 ลายที่ 6 ลายที่ 5 ลายที่ 8 และลายที่ 10 ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำลวดลายดังกล่าวมาสร้างสรรค์ต้นแบบ

ลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย 5 รูปแบบ โดย 1 รูปแบบประกอบด้วย 5 ชุดสี (color way) เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันต่อไป

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอบ้านหาดเลี้ยว อำเภอศรีษะเกษ จังหวัดสุโขทัย มีจำนวนทั้งสิ้น 9 ลาย ที่มาของลวดลายส่วนใหญ่มาจากธรรมชาติ เช่น รูปสัตว์ ดอกไม้ และลายเรขาคณิต การจัดวางลวดลาย นิยมจัดวางแบบสมมาตร วางในแบบลายซ้ำเป็นจังหวะต่อเนื่อง ลายประกอบนิยมจัดวางแบบแนวนอน สีส่วนใหญ่ที่ใช้คือสีตัดกันวรรณะร้อน สีที่เป็นเอกลักษณ์ที่นิยมคือ ลายสีเหลืองเขียวบนพื้นแดง ลายผ้าตีนจกที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือ ลายมนสิบทก ลายสิบสองหน่วยตัด และลายเครือใหญ่

ผลการศึกษา การสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย พบว่า กลุ่มผู้เชี่ยวชาญคัดเลือกลวดลายในกลุ่มที่ 2 มากที่สุด กลุ่มผู้ผลิตผ้าทอตีนจกคัดเลือกลวดลายในกลุ่มที่ 1 มากที่สุด กลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าทอตีนจก คัดเลือกลวดลายในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 มากที่สุดเท่ากัน

จากขั้นตอนของการคัดเลือกกลุ่มลวดลายเพื่อเลือกมาเป็นกลุ่มต้นแบบนั้น ลวดลายกลุ่มที่ 2 จะได้รับการคัดเลือกมากที่สุด ผู้วิจัยนำลวดลายกลุ่มที่ 2 มาให้กลุ่มผู้บริโภคที่นิยมผ้าไททั่วไปคัดเลือกเพื่อมาจัดทำเป็นลวดลายต้นแบบ จำนวน 5 ลาย ซึ่งลายที่ได้รับการคัดเลือกมากที่สุดตามลำดับคือ ลายที่ 2 ลายที่ 6 ลายที่ 5 ลายที่ 8 และลายที่ 10

ผู้วิจัยได้นำลวดลายที่ ลายที่ 2 ลายที่ 6 ลายที่ 5 ลายที่ 8 และลายที่ 10 มาสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย 5 รูปแบบ โดย 1 รูปแบบประกอบด้วย 5 ชุดสี (color way) เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทล้านนาแบบร่วมสมัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้จำหน่ายและผู้บริโภค ต้องการรูปแบบของสินค้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่สามารถใช้งานได้หลายโอกาส เช่น เครื่องใช้ประเภทเคหะภัณฑ์ เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย หรือของตกแต่งทั่วไป ที่มีลวดลายสีสัน และชนิดของผ้าที่เหมาะสมกับ Life style ในปัจจุบัน

2. ผู้นิยมซื้อสินค้าผ้าไททั่วไป เสนอว่าสินค้าควรมีราคาไม่สูงมากนัก ผู้บริโภคสินค้ายินดีที่จะซื้อสินค้าในราคาไม่เกิน 1,000 บาท หากเป็นสินค้าที่จำเป็นจริงๆ ราคาก็ไม่ควรเกิน 2,000 บาท ดังนั้น ในการผลิตสินค้าควรมุ่งถึงราคาเป็นหลัก และควรหาวัสดุให้สอดคล้องกับความต้องการด้านราคาเพื่อประโยชน์ในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรมีการนำลวดลายต้นแบบที่พัฒนาได้ ไปออกแบบใช้กับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ต่างๆ ให้เหมาะสมกับโอกาส มีความทันสมัย และตรงกับความต้องการของผู้บริโภคต่อไป
2. ควรมีการพัฒนาต้นแบบลวดลายที่อาจจะสูญหายไปตามกาลเวลา เนื่องจากคนรุ่นใหม่ไม่ได้ให้ความสนใจลวดลายบางลวดลาย เพราะไม่ค่อยได้มีการนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

